

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дудко С. Г. Наукові основи моделювання здоров'ярозвивального середовища закладу загальної середньої освіти: дис. ... д-ра пед. н. 13.00.01.; Житомир. держ. уні-т ім. Івана Франка. Житомир, 2025. 717 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/43061/1/dys-Dudko.pdf>
2. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
3. Державний стандарт профільної середньої освіти. (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>
4. Зєня Л. Я. Профілізація середньої освіти: проблеми і перспективи. Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія: зб. наук. праць / гол. ред. Кудіна В. В. Видавничий центр КНЛУ, 2024. Вип. 41. С. 9–20 DOI: <http://doi.org/10.32589/2412-9283.41.2024.322018>

Михайло Павлович Копельчак,
директор Львівського навчально-наукового
центру професійної освіти Українського
державного університету імені Михайла
Драгоманова, кандидат педагогічних наук,
доцент, старший науковий співробітник,
м. Львів, kopelchak@ukr.net

Тетяна Дмитрівна Якимович,
доцент кафедри технологічної освіти
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова, кандидат
педагогічних наук, старший науковий
співробітник, м. Київ,
t.d.yakymovych@npu.edu.ua

Ірина Семенівна Голіяд,
старший науковий співробітник відділу
технологічної освіти Інституту педагогіки
НАПН України, кандидат педагогічних
наук, доцент,
м. Київ, goliyad-ktnk@ukr.net

СПІВПРАЦЯ ЛЬВІВСЬКОГО ОСВІТНЬО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧОГО КЛАСТЕРА У ТРАНСФОРМАЦІЇ ФАХОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

За результатами завершеного фундаментального дослідження «Багаторівнева система підготовки педагогів профільного і професійного навчання в умовах освітньо-науково-виробничого кластеру» (2022-2024р.р.) було створено Львівський освітньо-науково-виробничий кластер та побудовано модель багаторівневої системи підготовки майбутніх педагогів профільного і професійного навчання в умовах кластера [1]. У цю структуру увійшли УДУ

імені Михайла Драгоманова, заклади вищої та професійної освіти, наукові установи, роботодавці, громадські організації тощо. Ядром кластеру є Львівський науково-практичний центр, який має багаторічну історію та значний науковий досвід. Він створений Постановою Президії АПН України від 25 травня 1994 р. і був підпорядкований Національній Академії педагогічних наук України. У 2016 (Протокол №10 від 28 січня 2016 року) Центр став відокремленим структурним підрозділом НПУ імені М.П. Драгоманова. Діяльність Центру забезпечує надання освітніх послуг; задоволення потреб ринку праці у воєнний і післявоєнний час в Україні; розроблення та апробація нової моделі та напрямів діяльності навчально-дослідного центру закладу вищої освіти, спроможного до фінансового самозабезпечення, енергоефективного, інноваційного за змістом, саморегульованим, здатним до критичної самооцінки і саморозвитку тощо. У Центрі органічно поєднуються практико-орієнтована наукова діяльність, освітній процес і набуття здобувачам освіти практичних навичок найвищої якості. Центр тісно співпрацює з професійними навчальними закладами, роботодавцями, громадськими організаціями та державними установами України і світу. Навчально-наукову роботу у Львівському ННЦ ПО виконують 9 штатних педагогічних співробітників, серед яких: 2 доктора педагогічних наук, 4 кандидата педагогічних наук, 1 кандидат психологічних наук. Окрім того, до роботи залучаються провідні методисти, викладачі-новатори, управлінці закладів освіти на основі укладених цивільно-правових угод.

Інноваційний потенціал проєктів, що здійснюються в умовах Львівського освітньо-науково-виробничого кластера проявляється у створенні системного, а не фрагментарного, рішення для вітчизняної фахової освіти [2]. Мета наступного дослідження «Трансформація фахової освіти в умовах воєнних викликів: кластерне середовище та мультимодальні інструменти для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій» полягає в розробці концепції трансформації фахової освіти в умовах воєнних викликів шляхом створення кластерного середовища та впровадження мультимодальних інструментів, що забезпечують ефективну реалізацію індивідуальних освітніх траєкторій як ключового механізму відновлення людського капіталу та соціальної реінтеграції ветеранів та постраждалого населення. Завдяки кластерному підходу об'єднуються зусилля наукових установ, університетів і підприємств оборонно-промислового комплексу та критичної інфраструктури, що забезпечить підготовку фахівців, необхідних для відбудови. В умовах воєнних викликів ініційовані проєкти передбачають співпрацю з освітніми, соціальними та громадськими

організаціями, вирішення проблем реінтеграції та соціалізації ветеранів війни та їх сімей; співпраця з ветеранськими центрами (центрами ветеранського розвитку тощо) з метою підтримки та сприяння успішної реінтеграції ветеранів та членів їх родин до цивільного життя; співпраця з організаціями професійних заходів для вчителів (педагогів) з метою інтеграції нових навчальних технологій у практику викладання; партнерство з громадськими організаціями для поширення знань серед місцевих громад про можливості сучасної освіти в процесах відбудови.

Співпраця Львівського освітньо-науково-виробничого кластера з відділом технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України є ключовим чинником у забезпеченні науково обґрунтованої трансформації фахової освіти в умовах воєнних викликів. Така взаємодія ґрунтується на інтеграції наукових досліджень, освітніх практик і виробничих потреб, що дозволяє формувати сучасне бачення підготовки майбутніх учителів технологій [3]. У рамках партнерства здійснюється спільне опрацювання змістових ліній і методичних підходів до технологічної освіти, розроблення рекомендацій щодо модернізації освітніх програм, оновлення графічної та проектно-технологічної складової, а також впровадження інноваційних педагогічних технологій. Науковці відділу забезпечують експертний супровід освітніх новацій, проводять аналіз ефективності кластерних моделей взаємодії, беруть участь у формуванні критеріїв якості підготовки педагогічних кадрів.

Важливим кроком у трансформації фахової освіти в умовах воєнних викликів стало започаткування Наукового парку «Міжнародний освітній кластер УДУ імені Михайла Драгоманова». Його діяльність спрямована на поєднання можливостей науки, освіти, виробництва й бізнесу через координацію інноваційних проектів. Це дає змогу прискорити розроблення і впровадження в освітній процес сучасного науково-методичного забезпечення й інноваційних педагогічних технологій, стимулювати інноваційну активність та забезпечити ефективне використання наявного наукового потенціалу й матеріально-технічної бази. Окрему увагу приділено комерціалізації результатів наукових досліджень і їх впровадженню в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багаторівнева система підготовки педагогів профільного і професійного навчання в умовах освітньо-науково-виробничого кластера: колективна монографія / за ред. Л. В. Сліпчишин. К.: УДУ імені Михайла Драгоманова. 2025. 436 с.
2. Корець М.С., Копельчак М.П., Тітова Н.М. Система забезпечення якості підготовки

фахівців технологічної та професійної освіти в умовах інноваційного освітнього кластеру. Підготовка вчителя трудового навчання в контексті оновлення професійних і освітніх стандартів: колективна монографія / Кол. авт.; наук. редактор доктор педагог. наук, професор Стешенко В. В. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2021. 243 с.

3. Iryna Savka, Tetiana Yakymovych, Tetiana Ruziak, Pavlo-Vadym Kozlovskyi, Iryna Turchyn, Iryna Holiiad. Future Teachers' Digital Skills Development Through Professional and Vocational Training in Informal Education. *New Educational Review*. 2025. Vol. 79, No. 1. С. 191–207. DOI: <https://doi.org/10.15804/ner.2025.79.1.13>

Людмила Денисівна Кучерук,
методист Вищого професійного училища
№ 29 м. Львова, м. Львів,
lyudmilakucheruk2@gmail.com

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДИДАКТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ МЕТОДКАБІNETУ В ІНТЕГРАЦІЇ З НОВОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ШКОЛОЮ

Дані тези досліджують інтеграцію стандартів НУШ (10–11 кл.) та професійної підготовки робітників. Обґрунтовано трансформацію функцій методкабінету з контролюючих на проєктно-аналітичні. Запропоновано шляхи модернізації дидактичного забезпечення (інтеграція змісту, оцінювання, цифровізація) для створення безшовного освітнього простору.

Сучасна професійна освіта трансформується, маючи подвійну мету: підготовку кадрів для відбудови та інтеграцію повної середньої освіти за стандартами Нової української школи.

Проблема полягає у дидактичному конфлікті між орієнтацією професійної освіти на “hard skills” і стандарти та фокусом Нової української школи на ключових компетентностях, “soft skills” і формувальному оцінюванні.

Традиційний методкабінет, діючи як репозиторій планів та інструмент контролю, не долає цю суперечність [1, с. 73]. Це загрожувє освітньою дихотомією, де учень є «компетентною особистістю НУШ» на загальноосвітніх предметах і «виконавцем стандарту» під час професійного навчання.

Проблема практичної інтеграції цих двох стандартів на рівні дидактичного забезпечення закладу професійної освіти та визначення нової ролі методичного кабінету у цьому процесі потребує негайного вирішення.

Подолання дидактичного розриву вимагає трансформації методкабінету з контролюючого органу в проєктно-аналітичний центр. Його ключова роль